

Тэматыка практычных заняткаў па дысцыпліне “Гісторыя Беларусі” для студэнтаў 3 курса спец. “Гісторыя айчынная і усеагульная”

Тэма: Беларусь ў першае пасляваеннае дзесяцігоддзе.

План

- 1 Людскія і матэрыяльныя страты, панесеныя рэспублікай за гады вайны. Наступствы «Халакосту».
- 2 Аднаўленне і развіццё прамысловасці, транспарту. Удзел нямецкіх ваеннапалонных у аднаўленні гаспадаркі. Грашовая рэформа 1947 г.
- 3 Становішча у сельскай гаспадарцы. Правадзенне калектывізацыі ў заходніх абласцях рэспублікі. Голад 1946 г.
- 4 Матэрыяльнае і пабытовае становішча насельніцтва.
- 5 Грамадска-палітычнае жыццё рэспублікі. Палітыка дзяржаўнага антысемітызму (“справа дактароў”, забойства С. Міхоэла і інш.).
- 6 Антысавецкі пасляваенны супраціў ў БССР. Палітычныя рэпрэсіі ў пасляваенны час.
- 7 Беларусь на міжнароднай арэне. Падзеі “халоднай вайны” і БССР.
- 8 Адносіны дзяржавы да царквы у пасляваенны час.

Крыніцы

- “Злітуйцеся...” (Дакументы аб рэпрэсіях у 1947-1952 гг.) // Спадчына 1990. №4
- Быкаў В. Доўгая дарога дадому. Мн., 2004.
- Белорусская ССР в международных отношениях: Международные договоры, конвенции и соглашения БССР с иностранными государствами (1944-1959). М., 1960.
- Развитие народного хозяйства Белорусской ССР за 20 лет (1944-1963). Стат. сб. Мн., 1967.
- Белорусская ССР за годы советской власти. Стат. сб. Мн., 1967.
- История Беларуси в документах и материалах / авт.-сост. И.Н. Кузнецов, В.Г. Мазец. – Мн.: Амалфея, 2000. – 672 с.
- Восстановление сельского хозяйства 1943—1945 гг. : док. и материалы / Департамент по арх. и делопроизводству М-ва юстиции Респ. Беларусь, В.Д. Селеменев, А.К. Сорокин, Е.А. Тюрина. – Минск: НАРБ, 2018. – 648 с.
- Возрожденный из руин : восстановление и развитие Минска в 1944–1955 гг. : док. и материалы / Департамент по арх. и делопроизводству М-ва юстиции Респ. Беларусь, Нац. арх. Респ. Беларусь, В. Д. Селеменев, М. Н. Скоморощенко, Е. А. Тюрина, А. В. Шарков, А. В. Юрасов. – Минск : НАРБ, 2017. – 435 с.
- ОУН–УПА в Беларуси, 1939–1953 гг.: док. и материалы / Департамент по арх. и делопроизводству М-ва юстиции Респ. Беларусь, Нац. арх. Респ. Беларусь, В.Д.Селеменев, В.В.Скалабан, А.В.Шарков. – 2-е изд. – Минск: Выш. шк., 2012. – 527 с.
- «Ты з Заходняй, я з Усходняй нашай Беларусі...». Верасень 1939 г. – 1956 г. : дак. і матэрыялы : у 2 кн. Кн. 2 : Ліпень 1944 г. – 1956 г. / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі, Дз. Селяменяў, В. У. Скалабан, М. У. Смяховіч. – Минск : Беларус. навука, 2009. – 301 с.

Даследванні

- Адамушка У. Палітычныя рэпрэсіі 20-50-х гадоў на Беларусі. Мн., 1984.
- Бялязо А.П. Беларуская вёска ў пасляваенныя гады (1945-1950) Мн., 1974.
- Валаханович И.А. Антисоветское подполье на территории Беларуси в 1944-1953 гг. Минск, 2002.

- Белорусская ССР в международных отношениях (1944-1959 гг.).- Мн.,1960
- Гісторыя Беларусі: у 6 т. Т. 6. Беларусь у 1946–2009 гг. Мінск: Экаперспектыва, 2011. 728 с.
- История белорусской государственности. В 5 т. Т. 4. Белорусская государственность накануне и в период Великой Отечественной войны и послевоенного восстановления (1939–1953 гг.) / А. А. Коваленя [и др.]; отв. ред. тома Н. Б. Нестерович; Нац. акад. наук Беларуси, Ин-т истории. – Минск: Беларуская навука, 2019. – 567 с.
- Канфесіі на Беларусі (к. XVIII - XX ст.) / В.В. Грыгор’ева, У.М.Завальнюк, У.І.Навіцкі, А.М.Філатава; Навук. рэд. У.І. Навіцкі. – Мінск: ВП «Экаперспектыва», 1998. – 340 с.
- Кашталян І. Эканамічная штодзеннасць БССР у 1944-1953 гг. // Репрессивная политика советской власти в Беларуси: сб. науч. Работ. Вып. 3. Мн., 2007. С. 239-263.
- Марчанка І. Гарады Беларусі: аднаўленне і развіццё //Беларускі гістарычны часопіс.1994. №3.
- Снапковский В.Е. Путь Беларуси в ООН. 1944-1945 гг. Мн., 1994.
- Смиловицкий Л. "Дело врачей" в Белоруссии: политика властей и отношение населения (январь-апрель 1953 г.) // Репрессивная политика советской власти в Беларуси: сб. науч. Работ. Вып. 2 // <http://www.homoliber.org/rp>
- Экономика Белоруссии в период послевоенного возрождения. Мн.,1988.
- Шарков А.В. Военнопленные и интернированные на территории Беларуси (1944-1951). Мн., 1997
- Шарапа А., Гардзеичык А. Да пытання аб людскіх страхах у другой сусветнай вайне// БГЧ. 1996. №2
- Шыбека, З. Нарыс гісторыі Беларусі (1795-2002). – Мн.: Энцыклапедыкс, 2003. – 490 с.

Тэма. БССР у сярэдзіне 1950-х - 1980-х гг.

План

1. “Хрушчоўская адліга”.
2. “Брэжнеўскі застоў”.
3. Спробы рэфармавання прамысловасці. Удзельная вага ваенна-прамыслагавага комплексу.
4. Сельская гаспадарка.
5. Палітыка перабудовы ў БССР.
6. Катастрофа на Чарнобыльскай АЭС.

Крыніцы

- Доклад Н.С. Хрущева на XX съезде КПСС о культе личности и его последствиях // <http://www.hrono.ru/dokum/doklad20.html>
- Развитие народного хозяйства Белорусской ССР за 20 лет (1944-1963). Стат. сб. Мн., 1967.
- Белорусская ССР за годы советской власти. Стат. сб. Мн., 1967.
- Алексиевич С. Цинковые мальчики. Чернобыльская молитва. М., 2001.
- Быкаў В. Доўгая дарога дадому. Мн., 2004.
- Кебич В. Искушение властью: из жизни премьер-министра. Минск, 2008.
- Коммунистическая партия Белоруссии в резолюциях и решениях съездов и пленумов ЦК. Т. 5. 1956-1965. Минск, 1986.
- Мазуров К. Воспоминания, выступления, интервью. Минск, 1999.
- Чернобыль, 26 апреля 1986 – декабрь 1991: док. и материалы / Ком. по арх. и делопроизводству при Сов. Мин. Респ. Беларусь, В.Д.Селеменев, В.В.Скалабан, Н.Г.Томилина, В.Г.Цалко, П.М.Черный, В.Е.Шевчук. – Минск: НАРБ, 2006. – 484 с.

Хроника чернобыльской трагедии, 1986–1996 : по док. Нац. арх. Респ. Беларусь / М-во по чрезвычай. ситуациям и защите населения от последствий катастрофы на Чернобыльской АЭС Респ. Беларусь, Нац. арх. Респ. Беларусь ; сост.: В. Д. Селеменев, Г. Д. Кнатько, Н. П. Дзюба, Н. А. Бондаренко, А. Ф. Великий, В. И. Кириченко. – Минск : БелНИИДАД, 1996. – 100 с.

Даследванні

История белорусской государственности. В 5 т. Т. 5. Национальная государственность на переломе эпох (вторая половина XX — начало XXI в.) / А. А. Коваленя [и др.] ; отв. ред. тома Н. В. Смехович; Национальная академия наук Беларуси, Институт истории. — Минск : Беларуская навука, 2020. — 759 с. : ил.

Актуальныя пытанні гісторыі БССР. Мн., 1991.

Белязо Е.П. Крестьянство Белоруссии на пути к развитому социализму. Мн., 1982.

Гісторыя Беларусі: у 6 т. Т. 6. Беларусь у 1946–2009 гг. Мінск: Экаперспектыва, 2011. 728 с.

Наука и техника Советской Белоруссии 1917-1990 гг. Хроника важнейших событий. – Мн., 1991.

Эканамічная гісторыя Беларусі. Мн., 1999.

Касцюк М.П. Бальшавіцкая сістэма ўлады на Беларусі. Мн., 2000.

Сакович В. Белорусское село в 70-90-е годы: Миграция населения, трудовые ресурсы. Минск, 1997.

Сарокін А.М. Рэха эпохі крайнасцяў. Беларуская вёска: ад Дэкрэта да Кодэкса аб зямлі (1917-1990-я гады). Мінск, 2005.

Сасим А.М. Советская экономическая система (1953-1964 гг.): Попытки реформирования. Минск, 2001.

Сасим А.М. Промышленность Беларуси в годы «развитого социализма» (1965-1984). Минск, 2001.

Смяховіч, М.У. Сельская гаспадарка Беларусі ў 1943–1991 гадах: этапы развіцця, дасягненні, вопыт / М.У.Смяховіч ; Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі. – Мінск : Беларуская навука, 2017. – 439 с.

Тэма. Культура Беларусі (1945-1980-я гг.)

План

- 1 Асноўныя этапы і тэндэнцыі развіцця культуры.
- 2 Адукацыя.
- 3 Навука.
- 4 Літаратура і мастацтва.
- 5 Эвалюцыя становішча рэлігійных арганізацый.

Крыніцы і даследванні

Токарев Н.В. Академия наук Белорусской ССР: годы восстановления и развития (1945-1991) / Н. В. Токарев. – Минск : Беларуская навука, 2016. – 247 с.

Архітэктара Беларусі. Энцыклапедыя. -Мн., 1993.

Быкаў В. Доўгая дарога дадому. Мн., 2004.

Гісторыя Беларусі: у 6 т. Т. 6. Беларусь у 1946–2009 гг. Мінск: Экаперспектыва, 2011. 728 с.

История белорусской государственности. В 5 т. Т. 5. Национальная государственность на переломе эпох (вторая половина XX — начало XXI в.) / А. А. Коваленя [и др.] ; отв. ред. тома Н. В. Смехович; Национальная академия наук Беларуси, Институт истории. — Минск : Беларуская навука, 2020. — 759 с. : ил.

Гісторыя беларускага мастацтва: У 6 т.- Мн., 1994. Т. 5-6.

Гісторыя беларускай савецкай літаратуры: Т.1-Мн.,1965, Т.2-Мн., 1966.

Культура беларускага замежжа: у 2 т.- Мн.,1993.

Гісторыя беларускага тэатра: У 3 т.- Мн., 1987. Т. 3.

[Мазец В. Асіміляцыя нацыянальных меншасцяў у БССР у 1945-1985 гг. як вынік дзяржаўна-нацыянальнай палітыкі](#) // Репрессивная политика советской власти в Беларуси: сб. науч. Работ. Вып. 3. Мн., 2007. С. 207-239.

Навіцкі У. Супярэчлівасць культурнага жыцця Беларусі ў сяр. 50-х – сяр. 80-х гг. // БГЧ. 1993. №. 2.

Лыч Л.М., Навіцкі У.І. Гісторыя культуры Беларусі. Мн., 1995.

Старовойтов, М. И. Гомельский государственный университет имени Ф. Скорины. Исторический очерк [Текст] : науч. изд. / М. И. Старовойтов, А. И. Зеленкова, М. П. Савинская.– Гомель: ГГУ им. Ф. Скорины, 2005. – 359 с.

Канфесіі на Беларусі (к. XVIII - XX ст.) / В.В. Грыгор'ева, У.М.Завальнюк, У.І.Навіцкі, А.М.Філатава; Навук. рэд. У.І. Навіцкі. – Мінск: ВП «Экаперспектыва», 1998. – 340 с.

Тэма. Беларусь на сучасным этапе развіцця

План

- 1 Крызіс савецкай сістэмы.
- 2 Прычыны прыпынення існавання СССР.
- 3 Абвяшчэнне дзяржаўнага суверэнітэту Беларусі. Стварэнне СНД.
- 4 Унутрыпалітычнае развіццё.
- 5 Знешняя палітыка Беларусі.
- 6 Сацыяльна-эканамічнае развіццё.
- 7 Культура.
- 8 Змены ў становішчы рэлігійных арганізацый.

Крыніцы

Афіцыйныя дакументы ў перыядычным друку.

Дэкларацыя Вярхоўнага Савета БССР "Аб дзяржаўным суверэнітэце БССР" (27 ліпеня 1990 г.)- Мн., 1990.

Закон Беларускай ССР "Аб мовах у Беларускай ССР".- Мн., 1990.

Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь.- Мн.,1994; Мн., 1996; Мн., 2006.

Кебич В. Искусшение властью: из жизни премьер-министра. Минск, 2008.

Даследванні

Беларусь на мяжы тысячагоддзяў. Мн., 2002

Гісторыя Беларусі: у 6 т. Т. 6. Беларусь у 1946–2009 гг. Мінск: Экаперспектыва, 2011. 728 с.

История белорусской государственности. В 5 т. Т. 5. Национальная государственность на переломе эпох (вторая половина XX — начало XXI в.) / А. А. Коваленя [и др.] ; отв. ред. тома Н. В. Смехович; Национальная академия наук Беларуси, Институт истории. — Минск : Беларуская навука, 2020. — 759 с. : ил.

Лыч Г. Рынак і эканоміка Рэспублікі Беларусь //Вопросы экономики 1992, №3
Раманоўскі І. Сучасныя палітычныя партыі на Беларусі//БГЧ. 1998. №1
Эканамічная гісторыя Беларусі. Мн., 1999.
Лыч Л.М., Навіцкі У.І. Гісторыя культуры Беларусі. Мн., 1995.
Касцюк М.П. Бальшавіцкая сістэма ўлады на Беларусі. Мн., 2000.
Канфесіі на Беларусі (к. XVIII - XX ст.) / В.В. Грыгор'ева, У.М.Завальнюк, У.І.Навіцкі,
А.М.Філатава; Навук. рэд. У.І. Навіцкі. – Мінск: ВП «Экаперспектыва», 1998. – 340 с.
Крывашэй Д.А. Дзяржаўная культурная палітыка ў Беларусі (1991–2010 гг.) / Д.А.
Крывашэй. – Мінск: Беларуская навука, 2014. – 521 с.
Беларусь в геополитических процессах XX – начала XXI в. : сборник научных статей /
редкол.: А.А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. – Минск: Беларуская навука, 2017. – 191 с.
Гросс, Е.П. Международное сотрудничество общественных объединений Республики
Беларусь (1991—2010 гг.) / Е. П. Гросс. — Минск : Беларуская навука, 2019. — 251 с.
Токарев Н.В. Академия наук Белорусской ССР: годы восстановления и развития (1945-
1991) / Н. В. Токарев. – Минск : Беларуская навука, 2016. – 247 с.

РЕПОЗИТОРИЙ ГГУ ИМЕНИ Ф.СКОРЫНЫ